

Tretia nedeľa po Pasche: o myronosičkách

Služba v Cirkvi môže v súčasnosti znamenať mnohé veci. O duchovných sa hovorí, že božskú liturgiu a ostatné bohoslužby slúžia. Duchovní neimprovizujú, neriadia, ba ani necelebrujú. Ich úloha služobníkov naznačuje, že ich osoba ustupuje do úzadia, aby vyniklo to, čo slúžia. Duchovní sú rovnako ako dobrí čašníci nenápadní, keď slúžia pri stole.

Členovia Cirkvi slúžia rôznymi spôsobmi pri bohoslužbe, vyučovaní a spoločných aktivitách cirkevného spoločenstva. Na mnohých miestach sa im preukazuje osobitná úcta práve v túto nedeľu, keď si Cirkev pripomína tých, ktorí dobrovoľne poslúžili pri Pánovom pohrebe: Jozefa, Nikodéma a myronosičky. V túto nedeľu si pripomínáme aj prvých vysvätených služobníkov Cirkvi – diakonov.

Myronosičky a diakoni mali jedno spoločné: slúžili Kristovi, ktorý bol nechcený. Myronosičky poslúžili opovrhnutému a odmietnutému Ježišovi, ktorého odsúdili židovskí vodcovia a po smrti ho opustili dokonca aj najbližší stúpenci. Títo dobrovoľníci predstúpili, aby Ježišovi zabezpečili pohreb, keď alternatívou bolo nechať jeho telo na smetisku zvieratám. Diakonov ustanovili apoštolí, aby slúžili Kristovi, ktorý bol nechcený v najslabšom segmente spoločnosti – v tých, ktorí nemali rodinu, ktorá by sa o nich postarala v ich starobe.

Jozef a myronosičky

V Evanjeliu podľa Marka (15, 44 – 16, 8), ktoré sa číta na božskej liturgii tejto nedele, vidíme Jozefa z Arimatey, člena židovskej veľrady (sanhedrin), ako organizuje Ježišov pohreb. Svätý Ján Zlatoústý poznamenáva: „Toto bol Jozef, ktorý skrýval svoje učenie. Teraz, po Kristovej smrti, sa stal veľmi odvážnym. Veď nebol ani neznámym, ani nepovšimnutým človekom. Bol jedným z členov židovskej veľrady a bol veľmi významný a, ako vidíme, odvážny. Veď sa vystavil nebezpečenstvu smrti a svojou náklonnosťou k Ježišovi vzal na seba nepriateľstvo všetkých. Prosil o telo a neprestával, kým ho nedostal. A nielen to. Tým, že Ježiša uložil do vlastného nového hrobu, aktívne preukázal svoju lásku a odvahu“ (Homília 88 na Matúša).

V Evanjeliu podľa Jána (19, 39) sa hovorí, že hľadajúci Nikodém, ktorý bol popredným farizejom, pomohol Jozefovi pri tejto úlohe. Pamiatka ich služby sa uctieva v tropári, ktorý sa spieva v túto nedeľu a vychádza z Evanjelia svätého Marka: „Ctihodný Jozef snal z Kríža tvoje prečisté telo. Ovinul ho čistým plátnom, natrel voňavými masťami a uložil do nového hrobu, ale na tretí deň vstal si, Pane, a daroval si svetu veľké milosrdenstvo.“

Evanjelista Marek poznamenáva, že Mária Magdaléna a Mária, matka Jozesa (ktorú Ján označuje za manželku Kleopasa a príbuznú Bohorodičky), videli miesto, kde Ježiša pochovali, a s ďalšími ženami sa vrátili v nedeľu ráno s väčším množstvom voňavého oleja. Evanjelium podľa Marka (15, 40) hovorí o Salome, ktorá patrila medzi svedkov Pánovej smrti a sprevádzala ich. Tieto ženy patrili medzi tie, o ktorých evanjelista Lukáš hovorí, že zo svojho majetku pokrývali potreby Ježiša počas jeho verejného pôsobenia. Ďalšími podľa evanjelistu Lukáša boli „Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu, Zuzana a mnohé iné“ (8, 3). Evanjelium podľa Matúša (27, 56) spomína „matku Zebedejových synov“ (t. j. Jakuba a Jána). Medzi týmito ženami sú zahrnuté aj Lazárove sestry Mária a Marta. Ako poznamenal svätý Ján Zlatoústý: „Plakali nad tým, čo sa stalo, a bili sa v prsia, zatiaľ čo náboženský vodcovia sa chválili práve týmito vecami, pre ktoré ostatní smútili, a neboli pohnutí súcitom ani kontrolovaní strachom“ (Homília 88, 2 na Matúša).

Židia nebalzamovali mŕtvych ako Egypťania. Mŕtvolu pomazali veľkým množstvom voňavého oleja, aby potlačili zápach pochádzajúci z rozkladného procesu. Evanjelium podľa Jána (19, 39) hovorí, že Nikodém priniesol na tento účel sto libier myra a aloe. Keď sa ženy podľa svedectva evanjelistov Marka a Lukáša vrátili k hrobu za úsvitu nedeľného rána, priniesli ďalšie voňavé oleje. Zápach mal zosilnieť do takej miery, že bolo potrebné ďalšie maskovanie, ak ľudia mali navštíviť hrob. No Pán nepotreboval ich voňavé oleje. Nepodliehal skaze. Pán premohol smrť a zničil jej moc nad nami.

Myronosičky vedeli, že služba, ktorú ponúkli, bola v istom zmysle zbytočná – Ježiš bol mŕtvy a ony to nemohli zmeniť. Mohli len vykonať posledný skutok lásky a zostať pri hrobe na svedectvo o svojej láske k nemu. Ich vernosť v službe Kristovi aj po jeho smrti bola odmenená. Dostalo sa mi požehnanie uzrieť prázdny hrob a dosvedčiť apoštolom, že Kristus vstal z mŕtvych.

Kristovo pochovanie

Úlohu Jozefa, Nikodéma a myronosičiek si osobitne pripomíname vo Veľký piatok v našej bohoslužbe Kristovho pohrebu. Hymny, ktoré spievame pred obrazom (plaštenicou) mŕtveho Krista, ich často spomínajú:

Nikodém a Jozef sú teraz spojení s nebeskými zástupmi. V úzkom hrobe ukladajú vzácne telo Toho, ktorého vôbec nič nemôže obsiahnuť.

Najvznešenejší Jozef s Nikodémom pochovali Ťa s myrom novým a zvláštnym spôsobom, Kriste, a hlasno volali: „Boj sa, zem, a tras sa od strachu!“

Ženy myronosičky sa priblížili k tebe, Pane, aby z lásky obetovali myro.

Ženy myronosičky prišli pomazať myrom Krista – pravé myro nášho Boha.

Ženy myronosičky prišli k tvojmu hrobu, Pane, aby ťa pomazali svojim myrom.

Na mnohých miestach je zvykom, že vo Veľký piatok členovia cirkevnej rady predstavujú Jozefa a Nikodéma tým, že nesú obraz (plaštenicu) mŕtveho Krista pred jeho pochovaním v očakávaní vzkriesenia. A podobne mladé ženy znázorňujú myronosičky tým, že kráčajú v procesii a kropia ich voňavou vodou.

Farské myronosičky

Sväté myronosičky sú patrónkami mnohých sesterstiev vo východných pravoslávnych a gréckokatolíckych cirkvách. Tak ako ženy vo Svätom písme slúžili materiálnym potrebám Krista a jeho učeníkov, tak aj farské myronosičky slúžia svojmu spoločenstvu tým, že koordinujú nedeľné ranné hodiny kávy a iné farské posedenia. Niektoré myronosičky organizujú pohostenia po božských liturgiách za zosnulých alebo recepcie po udelení svätých tajomstiev uvedenia do kresťanského života (krstu, myropomazania a Eucharistie).

Na iných miestach môžu farské myronosičky zapisovať úmysly a prosby farníkov, ktoré budú prednesené pri božských liturgiách.

V niektorých cirkvách sa miestne myronosičky venujú charitatívnym programom doma i v zahraničí. Programy adopcie sirôt a podpory seminaristov zastrešujú myronosičky vo viacerých eparchiách.

V niektorých farnostiach sú myronosičkami mladé ženy, ktoré vykonávajú službu pohostinnosti pri pravidelných nedeľných bohoslužbách v chráme tým, že vítajú prichádzajúcich a rozdávajú bulletiny a iné materiály.

V niektorých farnostiach myronosičky zvonia, starajú sa o stojany s obetnými sviecami alebo prinášajú obety kňazovi, aby ich prijal. Do osobitného popredia sa dostávajú najmä vo Veľký piatok, keď držia stráž pri plaštenici a v procesii pred ňou rozhadzujú kvetinové lupienky.

Zdroj: <https://melkite.org/faith/myrrh-bearers-at-the-tomb> Preložil o. Ján Krupa

Liturgický program od 15.04.2024 do 28.04.2024

<i>Dá-tum</i>	<i>Čas</i>	<i>Program</i>	<i>Úmysel</i>	<i>Liturgický kalendár</i>
15.04 Po.	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Skaličanovej	Svätí apoštoli Aristarch, Pudent a Trofim.
16.04 Ut.	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Viery Stašenkovej	Sväté mučenice a panny Agapa, Irena a Chionia.
17.04 St.	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Kravčikovej 35	Naši prepodobní otcovia Simeon z Perzie a Akakios, meliténsky biskup.
18.04 Št	18:00	Sv. liturgia csl.	† Dávid Sekelský	Náš prepodobný otec Ján, učeník svätého Gregora Dekapolitu.
19.04 Pia.	18:00	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Emila Rešetára	Náš prepodobný otec Ján zo Starej Lavry.
20.04 So	10:00	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Tkáčovej 172	Náš prepodobný otec Teodor Trichinas.
21.04 Ne.	07:00 08:00 10:00 11:30 15:00	Utierenň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň	ZBP r. Šenitkovej 223 ZBP r. A. Stašenkovej Za farské spoločenstvo	NEDEĽA O PORAZENOM 3. hlas Zbierka na Kňazský seminár
22.04 Po.	18:00	Sv. liturgia csl.	† Michal Filičko (40 dňová)	Náš prepodobný otec Teodor Sykeónsky.
23.04 Ut.	07:00 07:45 18:00	Utierenň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	Na úmysel darcu z r. Stašenkovej 338	Svätý a slávny veľkomučeník, triumfátor a divotvorca Juraj. Myrovanie
24.04 St.	18:00	Sv. liturgia csl.	† Helena Krafciková st.	POLOVICA PÄŤDESIATNICE
25.04 Št	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Rešetárovej 180	Svätý apoštol a evanjelista Marek.
26.04 Pia.	18:00	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Šenitkovej 223	Svätý hieromučeník Bazil, amázijský biskup.
27.04 So.	08:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Márie Filičkovej 239	Svätý hieromučeník Simeon, Pánov príbuzný.
28.04 Ne.	07:00 08:00 10:00 11:30 14:00	Utierenň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň	ZBP r. Tarasovičovej 332 ZBP r. Stašenkovej 338 Za farské spoločenstvo	NEDEĽA O SAMARITÁNKE 4. hlas Farská zbierka